

Прошле недеље сам учествовала у делегацији Комисије за уставна питања Европске скупштине (AFCO). Делегација је ишла у Праг у званичну посету земљи која преузима председавање Европском Унијом. Наивно сам веровала да ће то бити куртоазна посета. То, међутим, није био случај. Силно сам се преварила. Испоставило се да је тајни задатак мојих сапутника био да запрете, преплаше, и понизе Чешку Републику како би ратификовала Лисабонски споразум пре него што започне мандат председавајућег. Исто тако, мислила сам и да ће се у својству представника Европске Уније сви држати извесних правила лепог понашања. Веровала сам и да ће чланови делегације гледати на себе као на дипломатске изасланике, те да ће се због тога у извесној мери уздржавати. Претпостављала сам још много тога, али се испоставило да нисам била у праву.

Делегација је требало да се састане са представницима чешког парламента, Сената и са министром спољних послова. Предвиђено је да се дан заврши јавном дебатом на универзитету. Током састанка са представницима чешког парламента британски члан Европске скупштине је на почетку изјавио како сматра да Чешка не може да преузме председавање уколико не ратификује споразум.

Међутим, ствар је у томе да је ова ситуација доспела пред чешки уставни суд, јер неки сматрају да је Лисабонски споразум у супротности са уставом. А стога, наравно, ни парламент ни Сенат не могу да ратификују споразум док суд не донесе одлуку.

А ево како стоје ствари: сматрам да је непристојно што посланик Европске скупштине мисли како је квалификован да легитиман демократски процес оцени као проблем и истовремено оспори фундаментални принцип једнакости свих чланица Уније. Шта умишља за себе? Не само да крши сва правила пристојног понашања у гостима, већ се није устегао ни да констатује како је председник Клаус будала јер је подржао одржавање судског процеса и изјавио да се противи томе да се Чешка одрекне дела суверенитета, како налаже Лисабонски споразум.

Током паузе сам упитала једног другог члана комисије да ли заиста сматра да наша делегација има права да се тако обраћа. А рекла сам да се као опозиција сматрам пристојнијом и да одмеравам оно шта ћу рећи када представљам Европску Унију. Он се са мном сложио, и то је био крај разговора.

Следећа станица нам је био Сенат. Сенат је одавно најпипавија инстанца када је у питању Лисабонски споразум. Замислите следећи сценарио: седимо на званичном ручку у Великој дворани и састанак почиње куртоазним речима и размењивањем поклона. Тада европска делегација почиње да гњави. Наши домаћини се нису тако лако предавали. Председници Комитета чешког Сената за европска питања и Комитета за спољне послове су се храбро бранили.

Позвали су ме за говорницу и одржала сам дуг говор током кога сам прокоментарисала шест тачака на којима се заснива судски процес о Лисабонском споразуму, посвећујући највећу пажњу питањима о којима би свуда требало разговарати. Где престаје равнотежа демократског дефицита? Парламент добија већи утицај у оквиру Европске Уније, али истовремено на њу преноси и више сопствених надлежности. Шта ће се десити са правосудном политиком уколико дозволимо Европској Унији да доноси законе у овој области? Шта је са тумачењем по коме ће у оквиру Лисабонског споразума Повеља о основним правима бити правоснажни, обавезујући правни документ за грађане ЕУ? Изјавила сам да су то валидна питања и да Чеси не би требало да дозволе да се због тога на њих врши притисак, али и да мислим како би требало да се поносе што имају тако самосвесну демократију. Због тога се немачки конзервативац Елмар Брок разбеснео. Не само што није успео да обузда изливе гнева током мог говора већ је кренуо за мном и вређао ме када је требало да обиђемо замак. Ја сам на то учтиво али и одлучно одговорила да је превршио сваку меру и да би требало да се обузда. Док се све то дешавало телефоном сам разговарала са једним новинарем који је хтео да попричамо у вези са мојом недавном победом у бици за заштиту подземних вода.

Покушајте да замислите ову слику – знојави Немац који фркће и виче на жену у поодмаклој трудноћи у прашком Сенату током званичне посете. Било је баш непријатно. Додуше, не толико за мене, колико за Европску Унију, која је сматрала како треба да прочита буквицу Чесима што немају снаге нити достојанства да преузму кормило. Неки су чак и изјавили како би требало препустити Француској још један мандат. Припретили су и да управо овакви проблеми који потичу од једне мале земље могу довести до укидања председавања по кључу и увођења сталног председавања у коме ће учествовати шест највећих земаља. Мислим да је то рекао неки Немац.

Непријатан тренутак због кога човек помало западне у смех је једна ствар. На крају сам ушла у једну просторију и захтевала од Брока да престане да ме прати, што је он коначно и учинио. Међутим, политичка озбиљност целе ситуације је нешто сасвим друго. Убрзо ћемо усвојити Споразум који ће кроз концепт двоструке већине у Савету омогућити највећим земљама Европске Уније да стекну још већу моћ. Управо усвајамо споразум који лишава све земље права да имају свог европског комесара. Када се нека од мањих земаља усуди да изрази забринутост по том питању, добија упозорење да то не чини. Причају нам како је Европска Унија заснована на принципу једнакости свију и да ћемо имати праведну сарадњу. Али, у исто време, Европска Унија показује и своју тамну страну – мала земља се може притискати и вређати без икаквих последица. Човек се запита, да ли су се наш премијер и министар иностраних послова осећали као овце када су пре неколико година морали да саопште осталим земљама како Данска неће ратификовати споразум из Мастрихта јер је превише Данаца гласало против тога.

Питам се, да ли за министре постоји уџбеник под насловом „Не умишљајте да сте неко и нешто када је у питању ЕУ.“ Тако ћете само доживети непријатност кад вам саопште да сте „ви и ваш глупави народ могли да имате демократски референдум, али нас баш брига! Зато што смо ми Европска Унија!“

Извор: http://www.hannedahl.eu/index.php/hannes/all/from_crisis_to_victory